

Denumirea practicii:

Cursuri de învățare online în materie de combatere a fraudei și a corupției

Categoria practicii:

Date de contact:

- Formare

- Școala Letonă de Administrație Publică (în cooperare cu TI Latvia – Delna și KNA B – Biroul pentru prevenirea și combaterea corupției)
- <https://www.vas.gov.lv/en/>
- vas@vas.gov.lv

Țara:

Letonia

Riscul (riscurile) de fraudă contracarat(e)

- conflictul de interese;
- evitarea sau manipularea procedurilor de achiziții publice;
- mecanisme de fraudă (de exemplu, fraudă fiscală, contrabandă);
- fraudă fiscală;
- mita și alte infracțiuni și riscuri de corupție;
- coluziunea;
- legătura dintre economia subterană și corupție.

Context și obiectiv(e)

Școala Letonă de Administrație Publică (LSPA) este cel mai mare centru de formare pentru funcționarii publici și angajații din administrația publică din Letonia. În conformitate cu Regulamentul nr. 389 al Cabinetului Republicii Letonia, școala LSPA a inițiat două proiecte finanțate de FSE în cadrul Programului Operațional „Creștere și ocuparea forței de muncă”. Unul dintre proiecte, „Dezvoltarea profesională a resurselor umane în administrația publică pentru prevenirea corupției și reducerea economiei subterane” (proiectul FSE nr. 3.4.2.0/15/I/002), vizează educarea lucrătorilor din sectorul public cu privire la prevenirea corupției. Proiectul **a fost demarat** în 2016, urmează să se încheie la mijlocul lunii iunie 2022 și are un buget de **2 863 077 EUR**¹.

Principalul obiectiv este reducerea economiei subterane și a corupției. Măsura asigură formarea lucrătorilor din administrația publică (inclusiv cursuri online) și schimburi de experiență cu privire la competențe speciale și generale. Începând din 2016, în cadrul proiectului au fost organizate peste 130 de evenimente naționale și internaționale (cu 7 500 de participanți). Sesiunile de formare au inclus un modul introductiv comun, 8 module principale (formare la scară largă „față în față”) și cursuri specializate².

¹ <https://www.vas.gov.lv/en/corruption-prevention-and-reduction-of-shadow-economy>.

² https://www.vas.gov.lv/en/box/images/Par_mums/K%20projekta%20faktu%20lapa_2018_EN.pdf

https://www.vas.gov.lv/en/box/images/K_Project_target%20groups_ENG_25022020.pdf.

Descrierea practicii

Cursurile online reprezintă o parte relativ mică, dar foarte inovatoare a proiectului. Scopul cursurilor este de a furniza cunoștințe de bază și de a promova o înțelegere comună a economiei subterane, prevenirea conflictelor de interese și a corupției, precum și aspecte legate de atenuarea acestora prin învățare interactivă, atât la nivel introductiv, cât și la un nivel mai avansat. Participanții pot utiliza platformele de învățare online în momentul și locul convenabil, utilizând un smartphone, o tabletă sau un computer cu conexiune la internet.

Dezvoltarea cursurilor online este rezultatul consultărilor cu toate instituțiile relevante: instituții din sectorul public, ONG-uri și partenerii sociali. Acest lucru asigură faptul că nevoile reale ale publicului țintă sunt îndeplinite în cadrul formării. Cursurile sunt disponibile publicului țintă (instituții publice, inclusiv municipalități) online și gratuit. Alte cursuri online sunt puse la dispoziția a aproximativ **176 000 de potențiali participanți**, care includ angajați și funcționari ai instituțiilor bugetare de stat (de exemplu, toate ministerele și instituțiile subordonate, instituțiile publice independente) și ai municipalităților.

Primul curs online pus în aplicare în cadrul proiectului, „Reducerea economiei subterane”, oferă cunoștințe de bază cu privire la economia subterană și la atenuarea acesteia, promovând o înțelegere comună a acesteia. Cursul online utilizează instrumente de învățare interactive și a devenit operațional în vara anului 2019.

Cel de al doilea curs online, „Prevenirea corupției”, care se axează pe **combaterea corupției, prevenirea conflictelor de interese și aspectele legate de etica profesională**, este în curs de elaborare și urmează să devină operațional la sfârșitul lunii august 2020. Acest curs online constă în 10 module online, fiecare cu subteme relevante, reprezentând 8 ore de curs. **Modulele sunt următoarele:** „Ce este corupția?”, „Consecințele corupției”, „Instituțiile de prevenire și combatere a corupției”, „Combaterea corupției în sectorul public și cel privat”, „Conflictele de interese”, „Valorile și etica în administrația publică”, „Riscurile de corupție”, „Condițiile favorabile corupției și acțiunile în caz de mită” și „Avertizarea în interes public”. Cel de-al 10-lea modul include exerciții de autotestare. Deși cursul este deschis tuturor administratorilor publici, publicul țintă este reprezentat de angajații/funcționarii a căror experiență profesională este mai mică de 1 an.

Cel de al doilea curs online a fost dezvoltat de LSPA în cooperare cu Transparency International Letonia (Delna). Experții care reprezintă Biroul de prevenire și combatere a corupției (KNAB) și Centrul pentru politici publice (Providus) au participat, de asemenea, la crearea conținutului. Reprezentanții KNAB au continuat să se consulte cu dezvoltatorii pe parcursul întregului proces de elaborare a cursului online.

Caracteristici unice

- Cursurile online sunt concepute astfel încât să fie **cât mai interactive posibil**. În module apare numai cantitatea de text necesară. În consecință, cursurile online optează pentru exerciții și activități mai practice, cum ar fi pantomima. Prin utilizarea unor întrebări și simulări specifice unui scenariu și prin asigurarea interactivității cursurilor, utilizatorii au posibilitatea de a aplica noile cunoștințe în mod realist și de a lua decizii într-un cadru fără riscuri, care nu implică prejudicii. Acest tip de învățare bazat pe experiență ajută persoanele să obțină informații utile atât din succesele, cât și din eșecurile lor – informații care, în general, conduc la un proces decizional mai bun la locul de muncă.
- Cooperarea strânsă dintre cei trei parteneri de dezvoltare – **LSPA, Delna și KNAB** – oferă credibilitate cursurilor și asigură materiale echilibrate. Datorită acestui parteneriat, dezvoltatorii sunt în măsură să elaboreze instrumente și proceduri care să vizeze mai bine domeniile de risc identificate. Colaborarea reduce, de asemenea, dublarea eforturilor și contribuie la alinierea strategiilor de combatere a fraudei și a corupției. Trebuie remarcat faptul că acest curs online nu poate înlocui pe deplin întreaga formare realizată față în față în clasă, dar va facilita în mod semnificativ formarea în materie de combatere a corupției a unui număr mare de cursanți (cererea de formare în domeniul combaterii corupției în țară fiind semnificativă) și va fi deosebit de eficace în formarea participanților cu mai puțină experiență.

Efecte și rezultate

În octombrie 2019, a fost realizat un sondaj cu primii participanți la cursuri online. S-au primit **63 de răspunsuri din partea mai multor instituții publice**. Aproape toate observațiile din partea utilizatorilor au avut un caracter pozitiv pronunțat (s-au primit, de asemenea, mai multe observații pozitive în iunie 2020). (maximum 10 puncte):

- Relevanța temelor cursurilor și caracterul actual al acestora: 8,9
- Caracterul complet al conținutului: 8,3
- Aplicarea practică a cursului: 8,0

Mulți respondenți au subliniat următoarele aspecte pozitive:

- învățarea online este convenabilă pentru utilizator și necesită mult mai puțin timp decât învățarea care presupune prezența fizică într-o sală de curs;
- caracterul complet al informațiilor (de exemplu, mai multe opțiuni de a se familiariza cu diferite date de cercetare și opinii ale experților; calitatea bună a datelor) oferite în cadrul cursului;
- caracteristicile interactive și ușor de utilizat, precum și reflectarea concisă a informațiilor și rezumatele succinte după fiecare modul de formare facilitează o mai bună absorbție a informațiilor;
- soluția de autotestare este foarte eficientă.

Majoritatea participanților au avut o reacție pozitivă în ceea ce privește calitatea și structura cursului și la oportunitățile de consolidare a capacităților pe care le oferă. **Mai mulți participanți la cursurile de formare au propus transformarea altor cursuri „față în față” într-un format de învățare online.**

Principali factori ai succesului

Un rol important în acest proces îl joacă **interesul instituției vizate în gestionarea și cunoașterea** modului de punere în aplicare a măsurilor organizaționale interne anticorupție. În domeniul educației, obiectivul este de a promova sensibilizarea cu privire la consecințele negative ale corupției și de a explica modul de prevenire și combatere a corupției. În acest scop, cunoștințele funcționarilor publici și înțelegerea de către aceștia a aspectelor legate de combaterea corupției ar trebui să fie evaluate în mod frecvent și, pe baza rezultatelor, ar trebui realizate activități educaționale în domenii precum legislația anticorupție.

Principalele etape care ar duce la succesul practicii:

- elaborarea și punerea în aplicare a unei **strategii privind relațiile publice** care să promoveze importanța practicii pentru instituțiile publice și funcționarii publici. Aceasta este menită să încurajeze participarea la curs, deoarece nu are caracter obligatoriu;
- comunicarea frecventă cu publicul cu privire la cazurile de corupție detectate și la tendințele generale ale acesteia, precum și cu privire la măsurile luate pentru prevenirea și combaterea corupției.

Provocări întâmpinate și lecții învățate

Nu au fost raportate probleme tehnice sau legate de utilizatori în legătură cu primul curs. Toate materialele sunt accesibile într-un singur loc online. Accesarea cursului online nu necesită autorizație [linkul către locul de desfășurare a cursului este transmis numai instituțiilor publice (inclusiv municipalităților)].

Lecții învățate și adaptări realizate de la primul curs online la cel de al doilea: continuarea utilizării soluțiilor de succes incluse în primul curs, de exemplu scurte rezumate ale subtemelor, autotestarea, exemple practice și caracteristici interactive. Extinderea utilizării infogramelor, a recomandărilor practice, a celor mai succinte constatări ale cercetărilor efectuate. Încetarea utilizării soluției de tip „asistent digital” (o figură umană care explică modul de utilizare a cursului și clarifică unele chestiuni), deoarece unii utilizatori au considerat-o prea invazivă. Se oferă în continuare clarificări și asistență, dar în mod diferit. În urma observațiilor formulate de mai mulți participanți, a fost introdusă **o soluție pentru informații suplimentare** (de exemplu, dacă un participant dorește să exploreze o problemă mai detaliat). În plus, s-a îmbunătățit tranziția de la o temă

secundară a formării la alta, precum și navigarea în cadrul capitolelor cursului. De asemenea, s-a acordat mai multă atenție atractivității vizuale și percepției intuitive a cursului.

Potențialul de transferabilitate

Cursuri online similare au fost puse în aplicare pe mai multe platforme. Un exemplu în acest sens este cursul online privind „Consecințele sociale ale corupției, corupția în mediul de afaceri și corupția în administrația publică” lansat de **Biroul Central Anticorupție din Polonia** pe o platformă internet online dedicată, disponibilă atât în limba polonă, cât și în limba engleză (<https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/>). **Ministerul suedez al Afacerilor Externe și Global Advice Network** au dezvoltat, de asemenea, un curs gratuit online în domeniul combaterii corupției. Acest curs interactiv vizează creșterea gradului de sensibilizare a întreprinderilor cu privire la riscurile de corupție și oferă modalități de atenuare a acestor riscuri. În plus, **Ministerul Afacerilor Externe din Danemarca** a elaborat o serie de cursuri online care prezintă interes atât pentru partenerii interni, cât și pentru cei externi și sunt disponibile gratuit. Mai exact, cursul online privind **Combaterea corupției** este obligatoriu pentru toți angajații din cadrul Ministerului Afacerilor Externe din Danemarca (MFA) din Copenhaga și pentru misiunile din străinătate, precum și pentru consilierii și consultanții angajați de MFA³.

³ <https://um.dk/en/about-us/e-learning/anti-corruption/>.